

Svar på regeringsuppdrag

Rapport – Minska risken för rättsförluster i arbetsskadeförsäkringen

Försäkringskassan

Datum: 2018-11-12

Minska risken för rättsförluster i arbetsskadeförsäkringen

Version 1.0

Dnr 002681-2018

Innehåll

1. Inledning	4
1.1 Försäkringskassans uppdrag	4
2. Åtgärder för att ge individuellt anpassad information till sjukskrivna	4
2.1 Internt stöd och webbaserad utbildning	4
2.2 Uppföljning av om sjukpenninghandläggarna har fått ett bättre stöd för att informera sjukskrivna om arbetsskadeförsäkringen	5
2.3 Webbaserad guide	5
3. Läkarutlåtande för livränta	5

Sammanfattning

Försäkringskassan har fått i uppdrag att minska risken för rättsförluster i arbetsskadeförsäkringen genom att ge individuellt anpassad information till sjukskrivna, som kan ha rätt till arbetsskadelivränta. Vidare har Försäkringskassan fått i uppdrag att utveckla ett läkarutlåtande som ska användas som underlag för bedömning av om en försäkrads arbetsförmåga är nedsatt för minst ett år till följd av ett olycksfall i arbetet eller annan skadlig inverkan i arbetet.

För att ge individuellt anpassad information till sjukskrivna som kan ha rätt till arbetsskadelivränta har Försäkringskassan vidtagit åtgärder för att öka kunskapen om arbetsskadeförsäkringen hos handläggarna som har den huvudsakliga kontakten med sjukskrivna. Försäkringskassan har därför tagit fram en webbaserad föreläsning om arbetsskadeförsäkringen för de som handlägger sjukpenning. Det behövs också åtgärder så att enskilda ska veta när det är en lämplig tidpunkt att ansöka om ersättning från arbetsskadeförsäkringen. Därför pågår ett arbete med att ta fram en webbaserad guide för att öka kunskapen om arbetsskadeförsäkringen.

Redan innan Försäkringskassan fick regeringsuppdraget hade vissa åtgärder genomförts för att ge stöd till sjukpenninghandläggare om när det kan anses vara en lämplig tidpunkt att lämna information om arbetsskadeförsäkringen till sjukskrivna. Försäkringskassan hade redan reviderat och utvecklat Försäkringskassans riktlinjer (2006:6) *Samarbete vid arbetsskada* som beskriver samarbetet bl.a. mellan de som handlägger arbetsskador och de som handlägger sjukpenning, tagit fram ett metodstöd och förtydligat Försäkringskassans process (2009:7) *Sjukpenning och rehabilitering*.

Därutöver har Försäkringskassan, enligt uppdraget, utvecklat ett läkarutlåtande.

1. Inledning

1.1 Försäkringskassans uppdrag

I regleringsbrevet för 2018 har Försäkringskassan fått i uppdrag att minska risken för rättsförluster i arbetsskadeförsäkringen. Försäkringskassan ska minska risken för rättsförluster genom att ge individuellt anpassad information till sjukskrivna som kan ha rätt till arbetsskadelivränta. Vidare ska Försäkringskassan utveckla ett läkarutlåtande som ska användas som underlag för bedömning av om en försäkrads arbetsförmåga är nedsatt för minst ett år till följd av ett olycksfall i arbetet eller annan skadlig inverkan i arbetet.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 3 december 2018.

2. Åtgärder för att ge individuellt anpassad information till sjukskrivna

2.1 Internt stöd och webbaserad utbildning

Redan innan Försäkringskassan fick regeringsuppdraget hade vissa åtgärder genomförts. Under 2017 reviderades Försäkringskassans riktlinjer (2006:6) *Samarbete vid arbetsskada* som beskriver samarbetet mellan de som handlägger arbetsskador och de som handlägger andra förmåner inom Försäkringskassan, dvs. handläggare som kommer i kontakt med enskilda som kan ha rätt till förmåner vid arbetsskada eller personskada. Syftet med revideringen var bl.a. att den relevanta målgruppen skulle få individuellt anpassad information om arbetsskadeförsäkringen vid en lämplig tidpunkt.

I samband med att riktlinjerna publicerades tog Försäkringskassan fram ett metodstöd *Samarbete vid arbetsskada* som är ett komplement till riktlinjerna som specifikt riktar sig till sjukpenninghandläggare, jämför Försäkringskassans vägledning (2015:1), *Sjukpenning, rehabilitering och rehabiliteringsersättning*, version 8, (s. 265 f.). I metodstödet får sjukpenninghandläggarna stöd i när det kan anses vara en lämplig tidpunkt att lämna information om arbetsskadeförsäkringen till den som är sjukskriven eller som behöver rehabilitering. Likaså förtydligades Försäkringskassans process (2009:07) *Sjukpenning och rehabilitering* bl.a. för att säkerställa att den enskilde informeras om möjligheten att ansöka om livränta och om vad som gäller om han eller hon anser sig ha fått en arbetsskada. Dessutom har sjukpenninghandläggarna tillgång till ett dokument med de vanligaste frågorna och svaren som rör arbetsskador samt telefonnummer till arbetsskadeutredare så att de direkt kan komma i kontakt med dem.

Efter att Försäkringskassan fick regeringsuppdraget har en webbaserad föreläsning tagits fram för att öka kunskapen om arbetsskadeförsäkringen hos sjukpenninghandläggarna. Hälften av alla sjukpenninghandläggare har redan sett föreläsningen och resterande sjukpenninghandläggare kommer ta del av föreläsningen under första kvartalet 2019.

2.2 Uppföljning av om sjukpenninghandläggarna har fått ett bättre stöd för att informera sjukskrivna om arbetsskadeförsäkringen

Försäkringskassan har genom en enkätundersökning frågat sjukpenninghandläggare om de reviderade riktlinjerna (2006:6), metodstödet *Samarbetet vid arbetsskada* och den webbaserade föreläsningen om arbetsskadeförsäkringen ger dem ett tillräckligt stöd för att informera sjukskrivna om arbetsskadeförsäkringen.

Över hälften av de som svarade på enkäten ansåg att de vet hur de ska agera när de tror att en arbetsskada orsakar sjukskrivning. Svaren antyder att de som känner till riktlinjerna (2006:06), metodstödet och den webbaserade föreläsningen anser att de får tillräckligt stöd i arbetet.

2.3 Webbaserad guide

Försäkringskassan utvecklar tillsammans med AFA Försäkring en webbaserad guide som ska ge individanpassad information till enskilda. Guiden ger svar på var den enskilde ska vända sig med sin ansökan utifrån sin situation och om det är en lämplig tidpunkt att ansöka om ersättning. Guiden är tänkt att vara tillgänglig för alla som söker information på webben, hos AFA Försäkring eller Försäkringskassan. Den kommer också kunna användas av handläggare och externa partners så som sjukvård, arbetsgivare och fackförbund för att ge individuellt stöd till sjukskrivna.

Guiden är under utveckling och förväntas vara i drift under andra kvartalet 2019.

3. Läkarutlåtande för livränta

Försäkringskassan har utvecklat ett läkarutlåtande för livränta som från och med den 30 december 2018 kommer att finnas tillgängligt på Försäkringskassans blankettlager. Det har beretts med Sveriges Kommuner och Landsting, Socialstyrelsen, Svenska Läkaresällskapet och Sveriges läkarförbund. Parallellt har det getts möjlighet att använda läkarutlåtandet och lämna synpunkter på det.

Flera av de inkomna synpunkterna från hälso- och sjukvården avser en önskan att kunna hantera läkarutlåtandet genom den digitala plattform som redan används för förmåner inom sjukförsäkringen. Även Försäkringskassan ser ett stort värde av en sådan utveckling då elektroniskt överförbara medicinska uppgifter bidrar till en ökad rättssäkerhet, produktivitet och service. Socialförsäkringsbalken begränsar dock möjligheterna att föra över personuppgifter digitalt från Försäkringskassan till vårdgivare (114 kap. 24 § SFB) och det krävs en ändring i förordningen (2003:766) om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration för att plattformen ska kunna användas vid utredning av rätten till livränta.

Avdelningen för funktionsnedsättning och varaktigt
nedsatt arbetsförmåga

Datum
2018-11-12

Vår beteckning
Dnr 002681-2018

Beslut i detta ärende har fattats av tillförordnad Generaldirektör Maria Hemström-Hemmingsson i närvaro av chef för funktionsnedsättning och varaktigt nedsatt arbetsförmåga Marie Axelsson, rättschef Mikael Westberg, chef för sjukförsäkring Ulrika Havossar och verksamhetsutvecklare Erica Narváez, den senare som föredragande.

Maria Hemström-Hemmingsson

Erica Narváez